

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

"Kmečki stan, srečen stan!"

Stajerc

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

Štev. 20.

V Ptuj v nedeljo dne 1. oktobra 1905.

VI. letnik

Volilci volilnih okrajev Celovec, Velikovec, Dobrlavas, Pliberk in Kapla! (Klagenfurt, Völkermarkt . . .)

Dne 10. oktobra 1905 vršila se bo dopolnilna državnozborna volitev v političnem okraju Velikovec in v okraju Celovec, da se izvoli poslanec za državni zbor namesto velezaslužnega rajnega Tscharreta. Vsakemu kmetu je znano, z katerim navdušenjem in kako neutrudljivo je Tscharre deloval za svoje volilne okraje in katere velike uspehe je za slovenskega kmeta dosegel. Celo najzagriznjeni nasprotniki so morali spoznati, da je ta poslanec mnogo več dosegel za gmotno stanje slovenskega kmeta, nego njihov prešnji poslanec Einspieler. Omeniti je samo treba velike odškodnine, katere so bile v slovenskih krajih razdeljene o priliki toče in poškodovanja gozdov. Dolžnost je toraj za vsakega kmeta, da pride k volitvi in da voli zopet takega izvrstnega moža v državni zbor, kakor je bil Tscharre. Koroška kmetijska zveza je našla pravega moža v osebi veleposestnika v Miklavcu pri Doberlavesi

Friderika Seifriz.

Kot posestnik Seifriz najbolj ve, da je treba propadajočemu kmetijstvu z vsemi silami pomagati. Kot kmet bo njegovo geslo v državnem zboru v prvi vrsti delovati za gmotno blagostanje kmeta, za gospodarski napredek.

Seifriz pa je kot kandidat kmetijske zveze tudi naprednjak. Zakaj potrebujemo takega poslanca? Današnji čas koraka vsled razširjenja železnic hitro naprej; vsak stan napreduje, samo kmetu se vedno

slabeje godi! Klerikalci trdijo, da je temu vzrok brežvernost našega ljudstva. Ljubi kmet, samo to ne verjami! Ne versko mišljenje je vplivalo tako škodljivo na gospodarstvo, temveč sprememba v narodno-gospodarskem oziru po celem svetu. Ne propadajoča vera je vzrok pomanjkanje poslov ali povišanja dolga na kmetijah itd. Najvernejši hlapec bo danes tam iskal kruha, kjer si več zasluži in vsak kmet ali veren ali pa ne, si bo moral denar izposoditi, če mu gospodarstvo nazadnje propade. Kmetu je le mogoče pomagati, če se izobrazijo, da spoznava današnji čas in da je zmožen svojo gospodarstvo tako uravnati, kakor čas zahteva. Mi potrebujemo zatoraj poslanca, kateri zahteva izobrazbo kmeta, da bo zmožen si v zmiraj hujših časih domači dom ohraniti.

Sleparija je, če se Vam pove, da je nevernost vzrok slabih časov; v prvi vrsti je danes potreba poduk, saj le tam se godi kmetu boljše kjer stoji na višji stopinji izobrazbe.

Klerikalci vedno povdarjajo, da je katoliška vera v nevarnosti. Zopet sleparija. Vsak umen človek mora spoznati, da je vera potreba. Velik greh bi bil, če bi hoteli našemu mirnemu ljudstvu ta dragocen biser iz srca iztrgati. Bog obvari! Kmet naj ostane veren, naj si ohrani svojo pobožnost. Proti veri se danes ne bori, ne, temveč nasproti tistim duhovnikom, kateri našo lepo vero zlorabijo za politične namene, za prepir in za svoj žep. Duhovnik spada v cerkev, on naj deluje v mislu ljubezni do bližnjega namesto da hujska in v

naši deželi, katera jako mir potrebuje, nemir in sovražstvo seje.

Kandidat Seifriz je ravno tako veren, kakor kandidat klerikalne stranke; on ve, da je vere potreba in zategadelj bo vsem takim duhovnikom nasprotoval, kateri našo katoliško vero zlorablajo in kateri nas ljudstvo ne-verno naredijo.

Poslanec Seifriz pa tudi narodne želje naše koroške dežele pozna. On živi dolga leta v slovenskem kraju med Slovenci. On vidi, da je cel naroden boj nepotreben in da bi bil v deželi ravno tak mir tudi danes, kakor pred 30 leti, ako ne bi prenapeti hujškači naroden prepir umetno gojili in razširjali. Seifriz bo nastopoval proti istim ljudem, kateri Slovincem ne želijo pouk v nemškem jeziku. Slovenski, materni jezik ohranite si kmetje pa ne zabranjajte svojim otrokom pouk v drugem deželnem jeziku — v nemščini! Vsak, kateri nemški ne zna, je na svojo lastni koži že morda pogostoma občutil, da je danes tepan, če nemški ne zna.

Kandidat Seifriz pa je tudi dober avstrijan. Kdor tega poštenega moža pozna, bo prepričan, da on ne stremlje za „Veliko Nemčijo“, temveč da ljubi svojo domovino bolj nego prenapeti narodni slovenski hujškači, kateri z enim okom vedno gledijo na slovanske dežele Balkana in na „blaženo“ Rusijo. Slovenski volilci! pridite vsi k volitvi! Volite vsi vrlega poslanca koroške kmetijske zveze. Friderika Seifriza, kateri je iz Vaše srede in kateri Vaše razmere prav dobro pozna.

Volitev je direktna in tajna; volite torej, kakor Vam odkritosrčna misel ukazuje. Kdor sebi in svojemu stanu dobro misli, naj se ne da od klerikalcev pregovoriti, temveč naj napiša na volilni list ime:

Friderik Seifriz.

Kmetje! Pridite v obilnem številu; vsak glas je pri direktni volitvi vevrednen. Pridite in покаžite, da ste svobodni, pošteni in neodvisni kmetje, kateri današnje potrebe poznajo in se po teh potrebah ravnajo.

Volitev je 10. oktobra v občinskem uradu posameznih občin.

V. Z.

Ptujska okolica, mestjanske šole za dečke nam silno treba!

Tukajšnje šolstvo se je v teku zadnjih let izvanredno razvijalo. Razširila se je gimnazija, ustanovila prav ugodno se razvijajoča dekliška mestjanska šola in gospodinjski zavod; poleg tega sta „dijaški dom“ in „dom za deklice“ vzorno urejena ter prav dobro obiskovana. Petrazrednici za dečke in deklice ste prenapolnjeni; najlepši dokaz polnega zaupanja, katerega imajo do teh šol in njih učiteljskih moči ne samo stariši iz mesta, nego tudi vsi okoličanje.

Da se vsi zavodi tako ugodno razvijajo, je pač

najlepše in najčastnejše plačilo onim možem, ki so žrtvovali vse svoje moči za napredek šolstva ter tem neposredno povspešili vseobči blagor in napredek ne samo prebivalcev mesta samega, nego tudi bližnje in daljše okolice.

Tem zaslužnim možem vsa čast in hvala.

Pa pravi napredek ne pozna počitka; on zahteva vedno spopolnjenje in izboljšanje vseh obstoječih naprav, tako tudi šolstva.

Med najimunitnejše stanove se poleg kmetijskega stanu štejeta trgovski in obrtniški stan.

Kar je kmet na deželi, to sta trgovec in obrtnik v trgih in mestah; onadva tvorita temelj vsakega mestnemu življenju.

Udom teh dveh imenitnih slojev pa tudi treba primerne in posebne izobrazbe. Že v mladosti jih treba dovoljno pripraviti na dandanes težki boj za obstanek (eksistenco).

Zmagoval bo vedno le isti, ki več ve, več zna; ki je toraj bolj pripravljen in usposobljen prekosi svojega konkurenta (tekmovalca).

„V znanju je moč“, ne sme veljati samo za duhovnike in dohtarje, nego tudi v posebni meri za naše trgovce, obrtnike, pa tudi naše kmete — posestnike.

Gimnazija, če tudi najboljša, ne daje primerne podlage za imenovane stanove: v to najbolj slabi mestjanska šola. (Bürgerschule). — Ta vrsta šol postaja čim delj tem večje važnosti. One spopolnijo ljudske šole in se pri poduku najbolj ozirajo na vsakdanje potrebe trgovca, rokodelca in tudi posestnika. Mestjanske šole dajejo tudi najpripravnejšo podlago za uspešno obiskovanje strokovno obrtnih šol. Nadarjeni učenci takih šol bodo z najboljšim uspehom prestopili v učiteljska, trgovske šole, kadetske zavode in realke. Mestjanska šola je šola prihodnosti, ker je šola za praktično življenje.

Trgovci, obrtniki in okoliški posestniki, združite se v zahtevi do ustanovitve meščanske šole za dečke! — Vaš uzorno delavni, neupogljivi in neustrašljivi vodja bo tudi to dosegel, mestu in vaši okolici v korist in ponos. — Opazovalec iz okolice.

Porotne obravnave v Mariboru

1. Marija Caff, detomor.

Marija Caf, 24 let stara posestniška hči v S. Jurju v Slov. gor. porodila je mesca aprila po noči na nekem travniku živo dete. Pol ure po porodu vrgla je dete v Dravo. Obtoženka ostala je potem celo noč na travniku in se podala še le proti jutranjemu domu. Vest ji pa ni dala miru in zato se je mesca majnika sama javila sodniji. Trupla deteta niso mogli najti. Izgovarja se, da je to storila, ker ni znala kako bi zamogla otroka izrediti. Obsodili so jo na 3-letno težko ječo.

2. Jurij Vojnovič, nenravnost.

Jurij Vojnovič, 17 let star, pastir v Ivankovi obtožen je radi hudodelstva po § 127 kaz. zak.